

PATVIRTINTA

VšĮ „Senevita“

Direktorius Petras Jurgilas

2018-01-09 d. Įsakymas Nr.(1.4)-3P.

**VIEŠOJI ĮSTAIGA „SENEVITA“
KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešosios įstaigos „Senevita“ (toliau - Įstaiga) korupcijos prevencijos programos (toliau - Programa) paskirtis - užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę Įstaigoje.
2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programa ir kitais teisės aktais.
3. Programoje vartojamos sąvokos:
 - 3.1. **Korupcijos prevencija** - korupcijos priešasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.
 - 3.2. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.
4. Programos nuostatos yra privalomos visiems Įstaigos darbuotojams.

II. KORUPCIJOS ĮSTAIGOJE PASIREIŠKIMO PRIELAIDŲ ANALIZĖ

5. Korupcijos įstaigoje prielaidos:
 - 5.1. socialinės (pakantumas korupcijai ir jos toleravimas, visuomenės pilietiškumo stoka);
 - 5.2. ekonominės (nepakankamas darbuotojų atlyginimas, kuris skatina ieškoti papildomų pajamų, darbuotojų kaita);

- 5.3. visuomenės nepakankamas savo teisių ir pareigų išmanymas sudaro sąlygas darbuotojams piktnaudžiauti tarnyba, sudaryti dirbtines kliūtis žmonėms, siekiantiems įgyvendinti savo teisėtus interesus;
- 5.4. nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimo procesas, nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais, nėra viešinami padaryti pažeidimai, trūksta viešumo;
- 5.5. išoriniai veiksniai (politinių struktūrų ir interesų grupių įtaka; gyventojų/jų artimųjų pasyvumas antikorupcinei veiklai).

III. GALIMOS KORUPCIJOS ĮSTAIGOJE PASEKMĖS

6. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius, dėl ko gali:
 - 6.1. pablogėti teikiamų paslaugų kokybė;
 - 6.2. atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina pasitikėjimą socialinių paslaugų sektoriumi;
 - 6.3. sumažėti klientų pasitikėjimas socialinių paslaugų teikėjais.

IV. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

7. Programos tikslas – sumažinti korupcijos mastą, didinti skaidrumą, atvirumą, mažinti ir šalinti korupcijos pasireiškimo prielaidas.
8. Programos uždaviniai - galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos priemonių planą, siekiant, kad visos lėšos būtų naudojamos pagal paskirtį ir racionaliai kokybiškoms teikiamoms paslaugoms teikti, gyventojų teisėms ir laisvėms užtikrinti, taip pat poveikis Įstaigos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.
9. Korupcijos prevencijos tikslui ir uždaviniui pasiekti numatoma:
 - 9.1. vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą numatytų korupcijos prevencijos programos priemonių įgyvendinimą;
 - 9.2. įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą;
 - 9.3. teisinėmis, organizacinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis priemonėmis užtikrinti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos organizavimo, įgyvendinimo, priežiūros kontrolę;
 - 9.4. skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms;
 - 9.5. programoje numatytas priemonės sieti su socialinių problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos prielaidų Įstaigoje;

- 9.6. visokeriopaipai ginti visuotinai pripažįstamas asmens teises ir laisves, Įstaigos darbuotojų teises bei laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos;
- 9.7. ugdyti antikorupcinę kultūrą Įstaigoje.
10. Svarbiausi teisiniai organizaciniai galimų korupcijos apraiškų Įstaigoje šalinimo būdai - tiksliai apibrėžti, koks Įstaigos darbuotojų elgesys prieštarauja teisės aktams ir laikomas korupcija (turi korupcijos požymių), sukurti efektyvų kontrolės ir reagavimo į korupcijos apraiškas mechanizmą, atsižvelgiant į praktiką nuolat tobulinti teisės aktus (šalinti spragas, kolizijas ir pan.), jų įgyvendinimo procedūras ir priemones.
11. Siekiant sėkmingai vykdyti Korupcijos prevencijos programų nuostatas Įstaigoje tikslinga paskirti asmenį, kuriam pavedama vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę.
12. Korupcijos prevencijos bendrosios priemonės (priemonių sritys) Įstaigoje yra šios:
- 12.1. korupcijos prevencijos programos bei priemonių plano parengimas ir tikslinimas;
- 12.2. informacijos apie asmenis, siekiančius eiti arba einančius pareigas Įstaigoje, pateikimas valstybės registrams teisės aktų nustatyta tvarka;
- 12.3. visuomenės švietimas ir informavimas apie Korupcijos prevencijos programos Įstaigoje įgyvendinimą, taip pat Įstaigos darbuotojų mokymas;
- 12.4. nustatytą korupcijos atvejų paviėšinimas, atgrasymas.
13. Įstaigos korupcijos prevencijos priemonės numatytos Programos įgyvendinimo priemonių plane.
14. Teisės aktų nustatyta tvarka Įstaiga teikia juridinių asmenų registrams, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai visą privalomą teikti reikalingą informaciją.
15. Visuomenės švietimas ir informavimas apie Korupcijos prevencijos Įstaigoje programos įgyvendinimą, darbuotojų mokymas:
- 15.1. Antikorupcinis švietimas turi būti organizuojamas atsižvelgiant į šias nuostatas:
- 15.1.1. Antikorupcinis ugdymas turi būti neatskiriama švietimo dalis, siekiant puoselėti asmens dorovę, ugdyti pilietiškumą, asmens teisių ir pareigų visuomenei ir valstybei sampratą ir įgyvendinti korupcijos prevenciją. Šia linkme turi būti ugdomi Įstaigos darbuotojai, taip pat jie turi dalyvauti seminaruose, paskaitose ar kituose antikorupcinio švietimo renginiuose.
- 15.1.2. Įstaiga per visuomenės informavimo priemones ir kitais būdais turi teikti gyventojams žinias apie savo veiklą įgyvendinant Korupcijos prevencijos programą, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymą ir kitus antikorupcinius teisės aktus.

- 15.2. Siekiant, kad visuomenė gautų pakankamai informacijos apie korupcijos apraiškas, korupcinių teisės pažeidimų tyrimą bei apie savo teises ir galimybes pasipriešinti korupcijai bei įtraukti visuomenę į kovą su korupcija:
- 15.2.1. Įstaiga savo interneto svetainės puslapyje turi skelbti apie įgyvendinamas antikorpucines priemones, numatyti galimybę interneto vartotojams pateikti savo komentarus, atsiliepimus, siūlymus, pranešimus ir kt.
- 15.2.2. Įstaigos interneto svetainės įvadiniam puslapyje turi būti skelbiamas elektroninio pašto adresas bei telefono numeris, kuriuo asmenys galėtų anonimiškai pranešti apie darbuotojų galimus pažeidimus, susijusius su įstaigos veikla.
- 15.2.3. Įstaiga savo interneto svetainės puslapyje turi skelbti informaciją, kur turi kreiptis asmuo, susidūręs su korupcinio pobūdžio veika.
- 15.3. Organizuoti Įstaigos darbuotojų mokymą korupcijos prevencijos klausimais.
16. Nustatytų korupcijos atvejų pavišimas:
- 16.1. Įstaiga iškart privalo pavišinti nustatytus korupcijos atvejus.
- 16.2. Įstaigos interneto svetainėje turi būti skelbiama informacija apie Įstaigos darbuotojui pareikštus įtarimus padarius korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką.

V. INFORMAVIMAS APIE GALIMĄ KORUPCINĘ VEIKLĄ, KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

17. Siekiant veiksmingai iširti korupcinius teisės pažeidimus, būtina:
- 17.1. sudaryti sąlygas Įstaigos darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams anonimiškai pranešti Įstaigos vadovybei, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai savo įtarimus dėl galimos Įstaigos darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;
- 17.2. tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos; išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl Įstaigos darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir atlikti tyrimus pagal savo kompetenciją; kasmet analizuoti iš asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.) ir rengti siūlymus dėl teisės aktų tobulinimo;
- 17.3. gavus informacijos dėl galimų ar korupcinių veikų, turinčių nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti Įstaigos direktorių ir Specialiųjų tyrimų tarnybą teisės aktuose nustatytais sąlygomis ir tvarka;
- 17.4. nuolat bendradarbiauti su korupcinius nusikaltimus tiriančia valstybės institucija - Specialiųjų tyrimų tarnyba, kitomis institucijomis, dalyvaujant įvairiuose dalykiniuose

susitikimuose bei keičiantis turima informacija apie taikomas korupcijos prevencijos priemones ir jų veiksmingumą.

VI. SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

18. Programa siekiama tokių rezultatų:
 - 18.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;
 - 18.2. padidinti nepakantumą korupcijai;
 - 18.3. pagerinti korupcijos prevencijos Įstaigoje organizavimą;
 - 18.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą Įstaiga.
19. Korupcijos prevencijos Įstaigoje programa ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymas bei kontrolė turi būti vertinami pagal šiuos rodiklius:
 - 19.1. įvykdytų programos įgyvendinimo plano priemonių skaičių;
 - 19.2. neįvykdytų programos įgyvendinimo plano priemonių skaičių;
 - 19.3. programos įgyvendinimo priemonių plano įgyvendinimą nustatytais terminais;
 - 19.4. asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičių;
 - 19.5. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičių.

VII. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

20. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas programos priemonių įgyvendinimo planas, kuris nustato priemones, tikslus, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.
21. Korupcijos prevencijos Įstaigoje programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios programos dalis. Jis tvirtinamas ir atnaujinamas Įstaigos vadovo įsakymu atsižvelgiant į galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo socialinės apsaugos sistemoje sritis ir šios programos įgyvendinimą.
22. Už Įstaigos Programoje numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako Įstaigos vadovas.
23. Siekiant nuosekliai vertinti pasiektą pažangą, nustatyti kliūtis ir problemas, kylančias įgyvendinant Programą, Įstaiga privalo reguliariai vykdyti numatytų Programos priemonių įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą.